

การศึกษาเปรียบเทียบคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยกับภาษาจีน¹

The Comparative Study of Four-Word Synonymous and Antonymous Compound Words in Thai and Chinese

ชิน หย่ง²

ธีระ บุชปกแก้ว³

Received 17 June 2021

Revised 20 October 2021

Published 21 October 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบรูปแบบและชนิดคำของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยกับภาษาจีน โดยเก็บข้อมูลจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 และพจนานุกรมคำจีนร่วมสมัยเล่มที่ 7 พ.ศ. 2559 ผลการวิจัยด้านรูปแบบพบว่า รูปแบบคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยมี 5 รูปแบบ ได้แก่ AXAY AXBY XAYA AABB และ ABXY ส่วนในภาษาจีนมี 10 รูปแบบ ได้แก่ AXBY AXAY AABB XAYA AXYA AAXY XAAY XYAA ABXY และ ABCD จะเห็นได้ว่า คำซ้อนสี่คำในภาษาจีนมีรูปแบบหลากหลายกว่า นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า รูปแบบคำซ้อน 5 ประเภทที่พบทั้งในภาษาไทยและภาษาจีนมีลักษณะร่วมกัน กล่าวคือ รูปแบบ AXAY AXBY XAYA และ AABB ซึ่งปรากฏมากก็พบได้มากทั้งในสองภาษา เช่นเดียวกับรูปแบบ ABXY ซึ่งปรากฏน้อยก็ไม่ค่อยพบทั้งสองภาษาเช่นกัน ด้านชนิดคำพบว่า ชนิดคำของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยและภาษาจีนมี 3 ประเภท ได้แก่ คำกริยา คำวิเศษณ์ คำนาม อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่า ในภาษาไทยมักใช้เป็นคำกริยามากที่สุด รองลงมาคือ คำวิเศษณ์ และคำนาม ในขณะที่ในภาษาจีนมักใช้เป็นคำวิเศษณ์มากที่สุด รองลงมาคือ คำกริยา และคำนาม ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า แม้ภาษาไทยและภาษาจีนเป็นภาษาต่างตระกูลกัน แต่ภาษาทั้งสองก็ปรากฏคำซ้อนเช่นเดียวกัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นลักษณะที่ปรากฏร่วมกันของภาษาในภูมิภาคนี้

คำสำคัญ: คำซ้อนสี่คำ, รูปแบบคำซ้อนสี่คำ, ชนิดคำซ้อนสี่คำ, การศึกษาเปรียบเทียบไทย-จีน

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากโครงการในรายวิชา 1005482 โครงการนักศึกษา

² XIN YANG นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวต่างประเทศ สำนักศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

³ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวต่างประเทศ สำนักศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

Abstract

The objectives of this research were to study and compare the forms and types of four-word compound words in Thai and Chinese. Data were collected from the Royal Institute Dictionary of Thailand 2011 and the Dictionary of Contemporary Chinese Words Volume 7, 2016. Five forms of the four-word synonymous and antonymous compound words are found in Thai which are AXAY AXBY XAYA AABB and ABXY. In Chinese, 10 forms are found which are AXBY AXAY AABB XAYA AXYA AAXY XAAY XYAA ABXY and ABCD. It can be seen that the four-word synonymous and antonymous compound words in Chinese have more variations. In addition, the researcher found that in Thai and Chinese, there are similar forms, namely, AXAY, AXBY, XAYA and AABB, which appear more frequently and are more common in both languages. For ABXY, it is less common in both languages. In terms of word type, it was found that there are three types of word types in Thai and Chinese, including verbs, adverbs, and nouns. However, the researcher found that in Thai, it is most often used as a verb, followed by adverbs and nouns, while in Chinese, it is most often used as an adverb, followed by verbs and nouns, respectively. Although Thai and Chinese language are in different language family, these two languages also have synonymous and antonymous compound words reflecting the common nature of the languages of this region.

Keywords: four-words synonymous and antonymous compound words, word form, word type, Chinese-Thai comparative study

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยและภาษาจีนเป็นภาษาคำโดด (isolating languages) และมีการสร้างคำชนิดหนึ่งขึ้นใช้ทั่วไปทั้งในภาษาไทยและภาษาจีนนั่นคือ “การซ้อนคำ” โดยทั่วไปการซ้อนคำมักมีจำนวนคำเป็นคู่ เช่น อาจมี 2 คำ หรือ 4 คำ แม้ว่าคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยและภาษาจีนมีความคล้ายกัน แต่คำซ้อนสี่คำในสองภาษานี้ก็ยังมี ความแตกต่างกัน ยกตัวอย่าง คำซ้อนสี่คำในภาษาไทยอาจมากกว่าสี่พยางค์ เช่น เสือสิงห์ กระทั่งแรด เสียดกาลเสียดเวลา ทั้งเงียบทั้งสงบ โง่เขลาเบาปัญญา แต่คำซ้อนสี่คำในภาษาจีนมีเฉพาะสี่พยางค์เท่านั้น เช่น 碍手碍脚 (ขัดขวางไม่ให้ผู้อื่นทำสิ่งต่าง ๆ) 上上下下 (ขึ้น ๆ ลง ๆ) 甜言蜜语 (พูดสิ่งดี ๆ เพื่อเอาใจหรือหลอกลวงผู้อื่น) 有意无意 (บางครั้งดูเหมือนตั้งใจ บางครั้งดูเหมือนไม่ตั้งใจ) ดังนั้นจึงน่าสนใจว่า นอกจากด้านจำนวนพยางค์แล้ว คำซ้อนสี่คำในภาษาไทยและภาษาจีนนั้นมีลักษณะเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ที่ผ่านมามีการศึกษาคำซ้อนสี่คำทั้งในภาษาไทยและภาษาจีนส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเฉพาะคำซ้อนในภาษาใดภาษาหนึ่งเท่านั้น เช่น งานวิจัยที่ศึกษาคำซ้อนในภาษาไทย (รัชฎาพรพรณ เศรษฐวิวัฒน์, 2516; ภาตริ ภันวารชรร, 2534; พูนพงษ์ งามเกษม และอัญชลี สิงห์น้อย, 2555; สุจิตรา จำนงอุดม, 2556) และงานวิจัยที่ศึกษาคำซ้อนในภาษาจีน (Li Shaohong, 2009; He Dongmei, 2012; Zhang Nana, 2017) ผู้วิจัยพบงานที่ศึกษาเปรียบเทียบคำซ้อนในภาษาไทยกับภาษาจีน คืองานของ เจ้า ฮวน (2555) อย่างไรก็ตาม งานนี้ศึกษาเฉพาะคำซ้อนสองพยางค์เท่านั้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาคำซ้อนสี่คำ ทั้งนี้จะวิเคราะห์ว่ามีรูปแบบและชนิดคำของคำซ้อนใดบ้าง งานวิจัยนี้นอกจากจะสร้างองค์ความรู้เรื่องคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยและภาษาจีนแล้วยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศได้อีกด้วย

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยกับภาษาจีน
- 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบชนิดคำของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยกับภาษาจีน

3. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

1) นิยามคำซ้อน

นักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความของคำซ้อน ดังต่อไปนี้

ภาตริ ภันวารชรร (2534, น. 22-24) นิยามคำซ้อนว่า คำซ้อนเป็นคำที่เกิดจากการนำคำหรือกลุ่มคำตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไปมาเรียงต่อกัน หน่วยที่นำมาซ้อนกันนั้นจะมีความหมายเหมือนกัน คล้ายกัน หรือตรงข้ามกัน

วินัย ภูระหงษ์ (2537, น. 81-85) นิยามคำซ้อนว่า คำซ้อนเป็นคำที่เกิดจากการนำหน่วยคำอิสระตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไปมาประกอบด้วยกัน จะมีความหมายเหมือนกัน ไปในทำนองเดียวกัน หรืออาจเป็นหน่วยคำที่มีความหมายต่างกัน ลักษณะตรงกันข้าม

สุนันท์ อัญชลีณกุล (2556, น. 33) นิยามคำซ้อนว่า คำซ้อนเกิดจากการนำคำ 2 คำมาซ้อนกัน คำที่นำมาซ้อนกันนั้นแต่เดิมมักใช้คำที่มีความหมายเหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกัน โดยที่คำทั้งสองอาจมีใช้ในภาษาถิ่นคนละถิ่น หรือใช้ต่างกาลเวลากันมาซ้อนกัน ต่อมาจะนำคำที่มีความหมายตรงข้ามกันมาซ้อนกัน

เปรมจิต ชนะวงศ์ (2538, น. 131-141) นิยามคำซ้อนว่า คำซ้อนเป็นคำที่เกิดจากการนำคำมูลหรือคำอิสระตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมาซ้อนกัน และคำที่นำมาซ้อนกันมี 3 ลักษณะ คือ คำที่มีความหมาย

เหมือนกันมาซ้อนกัน หรือคำที่มีความหมายไปในทำนองเดียวกันมาซ้อนกัน หรือคำที่มีความหมายตรงกันข้ามมาซ้อนกัน

จากนิยามของคำซ้อนข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า คำซ้อนคือการนำคำตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไปมาซ้อนกัน โดยคำที่นำมาซ้อนกันนั้นอาจมีความหมายเหมือนกัน เป็นไปในทำนองเดียวกัน หรือตรงข้ามกัน

อนึ่ง ในงานวิจัยนี้มุ่งศึกษาเฉพาะคำซ้อนสี่คำเท่านั้น ซึ่งหมายถึง คำซ้อนที่ประกอบด้วยคำ 4 คำ แต่ละคำที่นำมาซ้อนกันนั้นจะต้องมีความหมาย โดยคำซ้อนประเภทนี้อาจเป็นคำซ้อน 4 พยางค์ เช่น กินดีอยู่ดี มีดีฟ้ามีวดีน หรือมากกว่า 4 พยางค์ เช่น ขยิบหูขยิบตา เสียกาลเสียเวลา เสียสิ่งทีกระทิงแตร (สุจิตรา จำนงอุดม, 2556, น. 133)

2) ชนิดคำ

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2548, น. 70-112) ได้แบ่งชนิดของคำเป็น 7 ชนิด ได้แก่ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน และคำอุทาน การแบ่งชนิดของคำดังกล่าวใช้เกณฑ์หลายเกณฑ์ กล่าวคือ ใช้เกณฑ์ความหมาย เกณฑ์หน้าที่ และเกณฑ์ตำแหน่ง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดข้างต้นมาใช้ในงานวิจัยนี้ เนื่องจากเกณฑ์ดังกล่าวเหมาะสมในการวิเคราะห์คำซ้อนสี่คำ

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1) งานวิจัยคำซ้อนในภาษาไทย

ด้านประเด็นศึกษา พบว่างานวิจัยที่ศึกษาคำซ้อนส่วนใหญ่ศึกษาคำซ้อนตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป แต่จะเน้นวิเคราะห์คำซ้อน 2 คำ (รัฐภาพรรณ เศรษฐวิวัฒน์, 2516; ภาตรี ธีนวารชกร, 2534; พูนพงษ์ งามเกษม และอัญชลี สิงห์น้อย, 2555) และอีกกลุ่มคืองานที่ศึกษาคำซ้อน 2 คำเท่านั้น (พิมพ์วิภา ดิอินทร์, 2538; เจนจิรา เอี่ยมอ่อน, 2550) ส่วนงานที่ศึกษาเฉพาะคำซ้อน 4 คำ/หน่วย ยังมีจำนวนน้อย (บุญเกื้อ แทนวันชัย, 2538; สุจิตรา จำนงอุดม, 2556)

หากพิจารณางานที่เกี่ยวข้องกับคำซ้อน 4 คำ พบว่า งานของรัฐภาพรรณ เศรษฐวิวัฒน์ (2516) ศึกษาเฉพาะคำซ้อนที่มีความหมายเหมือนกัน คล้ายกันเท่านั้น กล่าวคือ ไม่ได้ศึกษาคำซ้อนที่มีความหมายตรงกันข้าม เนื่องจากผู้วิจัยนิยามแนวคิดตามพระยาอนุমানราชชน ในขณะทำงานของพูนพงษ์ งามเกษม และอัญชลี สิงห์น้อย (2555) ศึกษาเฉพาะคำซ้อนที่มีความหมายตรงกันข้ามเท่านั้น ส่วนงานของบุญเกื้อ แทนวันชัย (2538) ศึกษาเฉพาะคำซ้อนประเภทคำซ้อนซ้ำเท่านั้น จะเห็นได้ว่ายังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาคำซ้อน 4 คำโดยตรง ผู้วิจัยพบว่าม้งงานที่เน้นศึกษาคำซ้อน 4 หน่วย คืองานของสุจิตรา จำนงอุดม (2556) งานนี้มุ่งศึกษาคำซ้อนสี่หน่วยในแง่ของการใช้ในการสื่อสารตามบริบทหรือสถานการณ์ต่าง ๆ

ผู้วิจัยขอกล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยสังเขป ดังนี้

รัฐภาพรรณ เศรษฐวิวัฒน์ (2516) ได้ศึกษาเรื่อง “คำซ้อนในภาษาไทย” งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาชนิดคำ ความหมาย การขยายคู่ และที่มาของคำซ้อน โดยศึกษาเฉพาะคำซ้อน 2 คำ และ 4 คำ ที่มีความหมาย

เหมือนกันหรือคล้ายกันเท่านั้น ผลการศึกษาด้านชนิดของคำพบว่า แบ่งเป็น 5 หมวด คือ หมวดคำชื่อนที่เป็นคำนาม คำกริยากรรม คำกริยากรรมย่อ คำกริยากรรม และหมวดย่อย ได้แก่ หมวดคำคุณศัพท์ หมวดคำบุพบท และหมวดคำเชื่อมประโยค ในแต่ละหมวดคำที่นำมาประกอบเป็นคำชื่อนี้ทั้งคำที่เป็นชนิดเดียวกันและต่างชนิดกัน

ราตรี รัตนวราขร (2534) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาคำชื่อนในภาษาไทย” ผลการศึกษาด้านหน้าที่ของคำชื่อนในภาษาไทยพบว่า ทำหน้าที่ได้เป็นคำนาม คำกริยา คำสรรพนาม คำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำจำนวนนับ คำสันธาน หรืออาจทำหน้าที่เป็นกลุ่มคำชนิดใดชนิดหนึ่ง เช่น นามวลี กริยาวลี วิเศษณ์วลี บุพบทวลี เป็นต้น

พูนพงศ์ งามเกษม และอัญชลี สิงห์น้อย (2555) ได้ศึกษาเรื่อง “คำชื่อนความหมายตรงข้าม” งานวิจัยนี้มุ่งศึกษารูปแบบ โครงสร้างและความสัมพันธ์ทางความหมาย และความหมาย โดยศึกษาเฉพาะคำชื่อนที่มีความหมายตรงข้ามเท่านั้น จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ผลการศึกษาด้านรูปแบบพบว่า คำชื่อนความหมายตรงข้ามมี 5 รูปแบบ ได้แก่ คำนาม-คำนาม คำกริยา-คำกริยา คำวิเศษณ์-คำวิเศษณ์ ประโยค-ประโยค และส่วนประกอบประโยค-ส่วนประกอบประโยค

สุจิตรา จำนงอุดม (2556) ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้คำชื่อนี่หน่วยในวัจนลีลา” งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาชนิดของคำ โครงสร้าง และการใช้คำชื่อนี่หน่วยในวัจนลีลาต่าง ๆ โดยศึกษาเฉพาะคำชื่อนี่หน่วย ข้อมูลที่นำมาศึกษามาจากภาษาพูดในรายการโทรทัศน์ และภาษาเขียนจากนิตยสาร ผลการศึกษาด้านโครงสร้างพบ 4 รูปแบบ ได้แก่ คำชื่อนี่หน่วยแบบคำชื่อนี่หน่วยซ้ำซึ่งพบมากที่สุด รองมาคือคำชื่อนี่หน่วยซ้ำกัน คำชื่อนี่หน่วยเสริมสร้อย และนำคำซ้ำมาชื่อนี่หน่วย ด้านชนิดของคำพบว่า คำชื่อนี่หน่วยใช้เป็นคำกริยามากที่สุดในประโยค รองมาคือ คำนาม คำวิเศษณ์ และคำคุณศัพท์ ตามลำดับ

2) งานวิจัยคำชื่อนในภาษาจีน

Li Shaohong (2009) ได้ศึกษาเรื่อง “คำชื่อนี่คำในภาษาจีน” โดยศึกษาเฉพาะคำชื่อนี่หน่วยเท่านั้น ข้อมูลที่ใช้ศึกษามาจากพจนานุกรมจีนสมัยใหม่ พ.ศ. 2544 ในงานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบโครงสร้าง ชนิดคำ และความหมายของคำชื่อนี่หน่วย ผลการศึกษาด้านรูปแบบโครงสร้างพบว่า คำชื่อนี่หน่วยในภาษาจีนมี 4 รูปแบบ ได้แก่ ABCD ABAC ABCB และ AABB ส่วนด้านชนิดคำของคำชื่อนี่หน่วยในภาษาจีนพบว่า มี 4 ประเภท ได้แก่ คำนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ และคำบุพบท

3) งานวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบคำชื่อนในภาษาไทยกับภาษาจีน

เจ้า ฮวน (2555) ได้ศึกษาเรื่อง “การเปรียบเทียบคำชื่อนสองพยางค์ในภาษาจีนและไทย” จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 โดยศึกษาเฉพาะคำชื่อนสองพยางค์เท่านั้น งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้าง วากยสัมพันธ์ และความหมายในภาษาจีนกับภาษาไทย ผลการศึกษาด้านโครงสร้างคำชื่อนสองพยางค์พบว่า มี 5 รูปแบบ ได้แก่ กริยา+กริยา นาม+นาม วิเศษณ์+วิเศษณ์ กริยา+นาม และนาม+กริยา

กล่าวโดยสรุป จากการทบทวนงานวิจัยข้างต้นพบว่า เรื่องคำซ้อนเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยกับภาษาจีน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่า คำซ้อนสี่คำในภาษาไทยและภาษาจีนมีรูปแบบและชนิดคำของคำซ้อนใดบ้าง

4. ขอบเขตของการศึกษา

งานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะคำซ้อน 4 คำ ซึ่งสามารถแยกเป็นคำมูล 4 คำได้ และมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลคำซ้อนภาษาไทยจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556) จำนวน 100 คำ และข้อมูลคำซ้อนภาษาจีนจากพจนานุกรมคำจีนร่วมสมัยเล่มที่ 7 พ.ศ. 2559 (现代汉语词典第七版, 2016) จำนวน 100 คำ รวมทั้งสิ้นจำนวน 200 คำ

5. วิธีการดำเนินการศึกษา

- 5.1 ศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำซ้อนทั้งในภาษาไทยและภาษาจีน
- 5.2 เก็บรวบรวมข้อมูลตามขอบเขตการศึกษาที่กำหนดไว้
- 5.3 วิเคราะห์คำซ้อนด้านรูปแบบของคำซ้อนสี่คำ และด้านชนิดคำของคำซ้อนสี่คำ ทั้งในภาษาไทยและภาษาจีน หลังจากนั้นจะนำผลการศึกษามาเปรียบเทียบกัน
- 5.4 เรียบเรียงและสรุปผลการวิจัย

6. ผลการศึกษา

6.1 ประเภทรูปแบบของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยและภาษาจีน

6.1.1 รูปแบบของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทย

รูปแบบของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยจำแนกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ 1) AXAY 45 คำ 2) AXBY 24 คำ 3) XAYA 14 คำ 4) AABB 13 คำ และ 5) ABXY 4 คำ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าการเรียงแบบ AXAY เป็นประเภทของคำซ้อนสี่คำที่พบมากที่สุดในภาษาไทย ทั้งนี้จะนำเสนอเรียงตามลำดับความถี่ของการปรากฏ ดังนี้

1) รูปแบบ AXAY

คำซ้อนสี่คำประเภทนี้มีลักษณะคือ คำที่ 1 กับคำที่ 3 เป็นคำเดียวกัน ส่วนคำที่ 2 กับคำที่ 4 เป็นคำที่มีความหมายเหมือนกัน ไปในทำนองเดียวกัน หรือเป็นคำที่ตรงข้ามกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบคำซ้อนสี่คำแบบ AXAY มากที่สุด จำนวน 45 คำ ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างรูปแบบ AXAY			
ชิงดีชิงเด่น	สงบปากสงบคำ	จงเกลียดจงชัง	ตัวเงินตัวทอง
ลูกพี่ลูกน้อง	แบ่งรับแบ่งสู้	ผ่อนสั้นผ่อนยาว	ของสดของคาว

2) รูปแบบ AXBY

คำซ้อนสี่คำประเภทนี้มีลักษณะคือ มีคำที่มีความสัมพันธ์ทางความหมาย 2 คู่ กล่าวคือ คำที่ 1 กับคำที่ 3 สัมพันธ์กันทางความหมาย และคำที่ 2 กับคำที่ 4 สัมพันธ์กันทางความหมาย จากการวิเคราะห์พบคำซ้อนสี่คำแบบ AXBY มากเป็นลำดับที่ 2 จำนวน 24 คำ ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างรูปแบบ AXBY			
ก่อร่างสร้างตัว	จับมือถือแขน	เงยหน้าอ้าปาก	หัวเด็ดตีนขาด
หน้าขึ้นอกตรม	ได้หน้าลืมหวัง	เข้านอกออกใน	ต้นร้ายปลายดี

3) รูปแบบ XAYA

คำซ้อนสี่คำประเภทนี้มีคำที่ 2 กับคำที่ 4 เป็นคำเดียวกัน ส่วนคำที่ 1 กับคำที่ 3 จะเป็นคำที่มีความหมายเหมือนกัน ไปในทำนองเดียวกัน หรือตรงข้ามกัน จากการวิเคราะห์พบคำซ้อนสี่คำแบบ XAYA มากเป็นลำดับที่ 3 จำนวน 14 คำ ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างรูปแบบ XAYA			
สาดเสียเทเสีย	รู้เองเป็นเอง	เดินกินรำกิน	ฟังหูไว้หู
วันดีคืนดี	พูดจริงทำจริง	มืออ่อนตีนอ่อน	หัวปีท้ายปี

4) รูปแบบ AABB

คำซ้อนสี่คำประเภทนี้จะนำคำซ้ำมาซ้อนกัน โดยการซ้ำคำจะเป็นการซ้ำรูปคำของ 2 คำแรก รวมกับ 2 คำหลัง และคำที่นำมาซ้อนกันนั้นมักจะเป็นคำที่มีความหมายตรงข้ามกัน หรือไปในทำนองเดียวกัน การซ้ำดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นการเน้นความให้น้ำหนักมากขึ้น หรือบางครั้งเป็นการซ้ำแล้วเปลี่ยนแปลงความหมาย จากการวิเคราะห์พบคำซ้อนสี่คำแบบ AABB มากเป็นลำดับที่ 4 จำนวน 13 คำ ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างรูปแบบ AABB			
ก้ม ๆ เงย ๆ	หนาว ๆ ร้อน ๆ	ครึ่ง ๆ กลาง ๆ	ขึ้น ๆ ล่อง ๆ
สูง ๆ ตีบ ๆ	ดี ๆ ชั่ว ๆ	ไป ๆ มา ๆ	งู ๆ ปลา ๆ

5) รูปแบบ ABXY

คำซ้อนสี่คำประเภทนี้มีคำที่ 1 กับคำที่ 2 สัมพันธ์กันทางความหมายและสามารถรวมเป็นคำหนึ่งได้ ส่วนคำที่ 3 กับคำที่ 4 ก็สัมพันธ์กันและสามารถรวมเป็นคำหนึ่งได้ ดังนั้นก็จะเป็นคำหน้าหนึ่งคำกับคำหลังหนึ่งคำ และคำสองนี้ก็มีความสัมพันธ์กันทางความหมาย นอกจากนี้ คำที่ 2 กับคำที่ 3 ยังสัมผัสกันจากการวิเคราะห์พบแบบ ABXY น้อยที่สุด จำนวน 4 คำ ได้แก่

ตัวอย่างรูปแบบ ABXY			
บ้านช่องห้องหอ	ข้าวแดงแกงร้อน	ใส่ร้ายป้ายสี	พักผ่อนหย่อนใจ

กล่าวโดยสรุป รูปแบบของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยพบว่า มีทั้งหมด 5 รูปแบบ ซึ่งเรียงลำดับความถี่ ได้แก่ AXAY AXBY XAYA AABB และ ABXY

6.1.2 รูปแบบของคำซ้อนสี่คำในภาษาจีน

รูปแบบของคำซ้อนสี่คำในภาษาจีนจำแนกได้เป็น 10 ประเภท ได้แก่ 1) AXBY 33 คำ 2) AXAY 24 คำ 3) AABB 21 คำ 4) XAYA 7 คำ 5) AXYA 4 คำ 6) AAXY 3 คำ 7) XAAY 3 คำ 8) XYAA 2 คำ 9) ABXY 2 คำ และ 10) ABCD 1 คำ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คำซ้อนสี่คำแบบ AXBY เป็นประเภทของคำซ้อนสี่คำที่พบมากที่สุด ทั้งนี้เรียงลำดับความถี่ ดังนี้

1) รูปแบบ AXBY

คำซ้อนสี่คำประเภทนี้มีคำที่ 1 กับคำที่ 3 สัมพันธ์กันทางความหมาย และคำที่ 2 กับคำที่ 4 สัมพันธ์กันทางความหมาย คำซ้อนประเภทนี้เป็นคำซ้อนสี่คำที่พบมากที่สุดในภาษาจีน พบทั้งสิ้นจำนวน 33 คำ ตัวอย่างเช่น

争分夺秒			
หมายถึงแข่งกับเวลา			
争	分	夺	秒
การแข่งขัน	นาที	แย่งชิง	วินาที

游山玩水			
หมายถึงไปเที่ยวชมทิวทัศน์ธรรมชาติ			
游	山	玩	水
ท่องเที่ยว	ภูเขา	ท่องเที่ยว	แม่น้ำ

2) รูปแบบ AXAY

คำซ้อนสี่คำประเภทนี้มีลักษณะคือ คำที่ 1 กับคำที่ 3 เป็นคำเดียวกัน ส่วนคำที่ 2 กับคำที่ 4 เป็นคำที่มีความเกี่ยวข้องกันทางความหมาย คำซ้อนสี่คำแบบ AXAY พบมากเป็นลำดับที่ 2 จำนวน 24 คำ ตัวอย่างเช่น

谢天谢地			
หมายถึงคนที่เชื่อโชคลางคิดว่าได้พรจากท้องฟ้า จึงต้องขอบคุณฟ้าดิน			
谢	天	谢	地
ขอบคุณ	ท้องฟ้า	ขอบคุณ	แผ่นดิน

直来直去			
หมายถึงตรงไปตรงมา			
直	来	直	去
ตรง	มา	ตรง	ไป

3) รูปแบบ AABB

คำซ้อนสี่คำประเภทนี้จะนำคำซ้ำมาซ้อนกัน โดยการซ้ำคำจะเป็นการซ้ำรูปคำของ 2 คำแรก รวมกับ 2 คำหลัง และคำที่นำมาซ้อนกันนั้นมักจะเป็นคำที่มีความหมายไปในทำนองเดียวกัน คำที่มีความหมายตรงข้ามกันจะพบน้อยกว่า การซ้ำดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นการเน้นความให้น้ำหนักมากขึ้น คำซ้อนประเภทนี้พบมากเป็นลำดับที่ 3 จำนวน 21 คำ ตัวอย่างเช่น

哭哭啼啼 หมายถึงการร้องไห้ไม่หยุด	
哭 ร้องไห้	啼 ร้องไห้

生生世世 หมายถึงทุกชีวิต หรือเปรียบถึงคนรุ่นแล้วรุ่นเล่า	
生 หนึ่งชีวิต	世 หนึ่งชีวิต

4) รูปแบบ XAYA

คำซ้อนสี่คำประเภทนี้จะมีคำที่ 2 กับคำที่ 4 เป็นคำเดียวกัน ส่วนคำที่ 1 กับคำที่ 3 เป็นคำที่มีความหมายตรงข้ามกัน หรือมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน คำซ้อนสี่คำแบบ XAYA พบมากเป็นลำดับที่ 4 จำนวน 7 คำ ตัวอย่างเช่น

买空卖空 พฤติกรรมการลงทุนทางธุรกิจประเภทหนึ่ง อุปมาสำหรับการหลอกหลวงเพื่อการเก็งกำไร			
买 ซื้อ	空 หมด	卖 ขาย	空 หมด

云里雾里 อยู่ในเมฆอยู่ในหมอก หมายถึงงงววย			
云 เมฆ	里 ใน	雾 หมอก	里 ใน

5) รูปแบบ AXYA

คำซ้อนสี่คำประเภทนี้จะมีคำที่ 1 กับคำที่ 4 เป็นคำเดียวกัน ส่วนคำที่ 2 กับคำที่ 3 เป็นคำที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน คำซ้อนสี่คำแบบ AXYA พบมากเป็นลำดับที่ 5 จำนวน 4 คำ ตัวอย่างเช่น

忍无可忍 หมายถึงทนจนทนไม่ไหว		
忍 ทน	无可 ไม่อาจ	忍 ทน

闻所未闻 หมายถึงได้ยินสิ่งที่ไม่เคยได้ยินมาก่อน โดยอธิบายว่าสิ่งต่าง ๆ นั้นหายากมาก			
闻 ได้ยิน	所 สิ่งต่าง ๆ	未 ไม่เคย	闻 ได้ยิน

6) รูปแบบ AAXY

คำซ้อนสี่คำประเภทนี้จะมีรูปแบบคือ นำ 2 คำแรก และ 2 คำหลังมาซ้อนกัน แต่ 2 คำแรกจะเป็นคำเดียวกัน ส่วนคำที่นำมาซ้อนกันนั้นเป็นคำที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน คำซ้อนสี่คำแบบ AAXY นี้พบน้อยในภาษาจีน พบจำนวน 3 คำ ตัวอย่างเช่น

念念不忘 หมายถึงจำไว้ไม่ลืม			
念 ท่องจำหรืออ่าน	念 ท่องจำหรืออ่าน	不 ไม่	忘 ลืม

窃窃私语 พูดอย่างเงิบ ๆ เป็นความลับ			
窃 อย่างเงิบ ๆ	窃 อย่างเงิบ ๆ	私 อย่างเงิบ ๆ	语 คำพูด

7) รูปแบบ XAAY

คำซ้อนสี่คำประเภทนี้จะมีรูปแบบคือ นำ 2 คำแรก และ 2 คำหลัง มาซ้อนกัน โดยมีคำที่ 2 กับคำที่ 3 เป็นคำเดียวกัน และคำที่นำมาซ้อนกันนั้นเป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกัน คำซ้อนสี่คำแบบ XAAY นี้พบน้อยในภาษาจีน พบจำนวน 3 คำ ตัวอย่างเช่น

自欺欺人 การหลอกหลวงตัวเองและผู้อื่น หมายถึงการปฏิบัติที่จะเผชิญหน้ากับความจริง			
自 ตัวเอง	欺 การหลอกหลวง	欺 การหลอกหลวง	人 ผู้อื่น

不了了之 การใช้วิธีที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาไปแก้ไขปัญหานั้น ๆ หมายถึงทิ้งสิ่งหรืองานที่ยังทำไม่เสร็จไว้เฉย ๆ			
不 ไม่	了 จบ	了 จบ	之 สิ่งนั้น

8) รูปแบบ XYAA

คำซ้อนสี่คำประเภทนี้มีรูปแบบคือ นำ 2 คำแรก และ 2 คำหลังมาซ้อนกัน โดยมีคำที่ 3 กับคำที่ 4 เป็นคำเดียวกัน และคำที่นำมาซ้อนกันนั้นเป็นคำที่มีความหมายคล้ายกัน หรือมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน คำซ้อนสี่คำแบบ XYAA พบน้อยมากในภาษาจีน พบเพียง 2 คำ ได้แก่

文质彬彬 หมายถึงสุภาพเรียบร้อย		
文 สุภาพเรียบร้อย	质 คุณสมบัติ	彬彬 สุภาพเรียบร้อย

小心翼翼 หมายถึงระมัดระวัง		
小 เล็ก	心 หัวใจ	翼翼 ระมัดระวัง

9) รูปแบบ ABXY

คำซ้อนสี่คำประเภทนี้มีคำที่ 1 กับคำที่ 2 สัมพันธ์กันและสามารถรวมเป็นคำหนึ่งได้ ส่วนคำที่ 3 กับคำที่ 4 สัมพันธ์กัน และสามารถรวมเป็นคำหนึ่งได้ ดังนั้นก็จะกลายเป็นคำหน้าหนึ่งคำกับ

คำหลังหนึ่งคำ และคำสองนี้ก็มีความสัมพันธ์กันทางความหมาย คำซ้อนสี่คำแบบ ABXY พบน้อยมาก ในภาษาจีน พบเพียง 2 คำ ได้แก่

三更半夜			
หมายถึงตอนดึก			
三 สาม	更 ยาม	半 ครึ่ง	夜 กลางคืน
三更 ตอนดึก		半夜 ตอนดึก	

沧海桑田			
หมายความว่าทะเลกลายเป็นทุ่งนา ทุ่งนากลายเป็นทะเล เปรียบโลกมีการเปลี่ยนแปลง			
沧 สีเขียว	海 ทะเล	桑 ต้นหม่อน	田 ทุ่งนา
沧海 ทะเล		桑田 ทุ่งนา	

10) รูปแบบ ABCD

คำซ้อนสี่คำประเภทนี้มีรูปแบบคือ นำคำมูล 4 คำที่มีความหมายไปในทำนองเดียวกัน มาซ้อนกันเป็นหนึ่งคำ คำซ้อนสี่คำแบบ ABCD พบน้อยที่สุดในภาษาจีน พบเพียง 1 คำ คือ

衣食住行			
หมายถึงสิ่งจำเป็นพื้นฐาน			
衣 เสื้อผ้า	食 อาหาร	住 ที่อยู่	行 การเดินทาง

กล่าวโดยสรุป รูปแบบของคำซ้อนสี่คำในภาษาจีนพบว่า มีทั้งหมด 10 รูปแบบ ซึ่งเรียงลำดับความถี่ ได้แก่ AXBY AXAY AABB XAYA AXYA AAXY XAAY XYAA ABXY และ ABCD

เมื่อพิจารณารูปแบบของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยกับภาษาจีน สามารถแสดงได้ดังตารางต่อไปนี

ตารางที่ 1 สรุปรูปแบบของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยกับภาษาจีน

ลำดับ	รูปแบบคำซ้อนสี่คำ			
	ภาษาไทย	ร้อยละ	ภาษาจีน	ร้อยละ
1	AXAY	45	AXBY	33
2	AXBY	24	AXAY	24
3	XAYA	14	AABB	21
4	AABB	13	XAYA	7
5	ABXY	4	AXYA	4
6	-	-	AAXY	3
7	-	-	XAA Y	3
8	-	-	XYAA	2
9	-	-	ABXY	2
10	-	-	ABCD	1
	รวม	100	รวม	100

จากตารางข้างต้นสามารถสรุปภาพรวมที่สำคัญของรูปแบบคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยกับภาษาจีนได้ดังนี้

ประการแรก จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คำซ้อนภาษาไทยมี 5 รูปแบบ ได้แก่ AXAY AXBY XAYA AABB และ ABXY ส่วนคำซ้อนภาษาจีนพบ 10 รูปแบบ ได้แก่ AXBY AXAY AABB XAYA AXYA AAXY XAA Y XYAA ABXY และ ABCD จะเห็นได้ว่า คำซ้อนสี่คำในภาษาจีนมีรูปแบบหลากหลายกว่าภาษาไทย นอกจากนี้ หากพิจารณาลักษณะร่วม พบประเภทที่ปรากฏร่วมกันทั้งภาษาไทยและภาษาจีน 5 รูปแบบ คือ AXAY AXBY XAYA AABB และ ABXY ส่วนประเภทที่ปรากฏเฉพาะภาษาจีนเท่านั้น คือ AAXY XAA Y XYAA ABXY และ ABCD

ประการที่สอง หากพิจารณาด้านปริมาณ ด้านกลุ่มที่ปรากฏมาก รูปแบบที่หนึ่ง AXAY ในภาษาไทยพบมากที่สุด (ร้อยละ 45) ส่วนภาษาจีนพบมากเป็นลำดับ 2 (ร้อยละ 24) รูปแบบที่สอง AXBY ในภาษาจีนพบมากที่สุด (ร้อยละ 33) ส่วนในภาษาไทยพบมากเป็นลำดับ 2 (ร้อยละ 24) จะเห็นได้ว่า แม้รูปแบบ AXAY และ AXBY มีปริมาณต่างกัน อย่างไรก็ตาม กล่าวได้ว่ารูปแบบทั้งสองประเภทปรากฏ

เป็นจำนวนมากทั้งในภาษาไทยและภาษาจีน นอกจากนี้ รูปแบบที่สาม XAYA ในภาษาไทยพบมากเป็นลำดับ 3 (ร้อยละ 14) ส่วนในภาษาจีนพบมากเป็นลำดับ 4 (ร้อยละ 7) รูปแบบที่สี่ AABB ในภาษาจีนพบมากเป็นลำดับ 3 (ร้อยละ 21) ส่วนในภาษาไทยพบมากเป็นลำดับ 4 (ร้อยละ 13) จะเห็นได้ว่า แม้ปริมาณต่างกัน แต่กล่าวได้ว่าทั้งสองรูปแบบเป็นรูปแบบที่พบมากทั้งในภาษาไทยและภาษาจีนเช่นเดียวกัน

ด้านกลุ่มที่ปรากฏน้อย รูปแบบที่ห้า ABXY ในภาษาไทยพบเป็นลำดับสุดท้าย (ร้อยละ 4) ส่วนในภาษาจีนพบเป็นลำดับรองสุดท้าย (ร้อยละ 2) จะเห็นได้ว่า รูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่พบได้น้อยทั้งภาษาไทยและภาษาจีน กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่า รูปแบบคำซ้อน 5 ประเภทที่พบทั้งในภาษาไทยและภาษาจีน มีลักษณะร่วมกัน กล่าวคือ รูปแบบใดที่ปรากฏมากก็พบมากทั้งในภาษาไทยและภาษาจีน เช่นเดียวกับรูปแบบใดที่ปรากฏน้อยก็ไม่ค่อยปรากฏทั้งในภาษาไทยและภาษาจีนเช่นกัน

ประการที่สาม อย่างไรก็ตาม หากพิจารณารูปแบบของคำซ้อนสี่คำเป็นกลุ่มใหญ่พบว่า สามารถจัดได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ 1) **คำซ้อนซ้ำ** คือ คำที่ซ้อนกันเป็น 2 คู่ โดยส่วนใหญ่มีคำที่ 1 และคำที่ 3 เป็นคำเดียวกัน ส่วนคำที่ 2 และคำที่ 4 เป็นคำที่เกี่ยวข้องกันทางความหมาย หรือคำที่ 2 และคำที่ 4 เป็นคำเดียวกัน ส่วนคำที่ 1 และคำที่ 3 เป็นคำที่เกี่ยวข้องกันทางความหมายก็ได้ (สุจิตรา จานงอุดม, 2556, น. 135-136) 2) **คำซ้อนสลับซ้อนกัน** คือ นำคำซ้อน 2 คู่ สลับที่กัน โดยมักจะเป็นคู่แรกประกอบด้วยคำที่ 1 และคำที่ 3 กับคู่ที่ 2 ประกอบด้วยคำที่ 2 และคำที่ 4 ซึ่งคำที่นำมาซ้อนกันเป็นคำที่เกี่ยวข้องกันทางความหมาย (บรรจบ พันธุเมธา, 2518, น. 81-101; เปรมจิต ชนะวงศ์, 2538, น. 132-139) นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังรวมถึงคำที่เป็นคู่แรกประกอบด้วยคำที่ 1 และคำที่ 2 กับคู่ที่ 2 ประกอบด้วยคำที่ 3 และคำที่ 4 และ 3) **คำซ้อนแบบนำคำซ้ำมาซ้อนกัน** คือ การซ้ำรูปคำของ 2 หน่วยแรก รวมกับ 2 หน่วยหลังของคำซ้อนเดิม (สุจิตรา จานงอุดม, 2556, น. 137) ทั้งนี้สามารถแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ประเภทกลุ่มรูปแบบของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยกับภาษาจีน

ภาษา	ประเภทกลุ่มรูปแบบคำซ้อน		
	1. คำซ้อนซ้ำ (ร้อยละ)	2. คำซ้อนสลับซ้อนกัน (ร้อยละ)	3. คำซ้ำมาซ้อนกัน (ร้อยละ)
ภาษาไทย	59 AXAY-45 XAYA-14	28 AXBY-24 ABXY-4	13 AABB-13
ภาษาจีน	43 AXAY-24 XAYA-7 AAXY-4 AXYA-3 XYAA-3 XAAY-2	35 AXBY-33 ABXY-2	21 AABB-21

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า หากจัดรูปแบบคำซ้อนสี่คำเป็นกลุ่มใหญ่พบว่า รูปแบบคำซ้อนสี่คำ ทั้งในภาษาไทยและภาษาจีนมีลักษณะสอดคล้องกัน กล่าวคือ กลุ่มที่เป็นคำซ้อนซ้ำมีจำนวนมากที่สุด (ภาษาไทยคิดเป็นร้อยละ 59 ภาษาจีนคิดเป็นร้อยละ 43) รองมาก็คือกลุ่มที่เป็นคำซ้อนสลับซ้อนกัน (ภาษาไทยคิดเป็นร้อยละ 28 ภาษาจีนคิดเป็นร้อยละ 35) ส่วนกลุ่มที่เป็นคำซ้อนแบบนำคำซ้ำมาซ้อนกันพบน้อยที่สุด (ภาษาไทยคิดเป็นร้อยละ 13 ภาษาจีนคิดเป็นร้อยละ 21)

6.2 ชนิดคำของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยกับภาษาจีน

6.2.1 ชนิดคำของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าชนิดคำของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1) คำซ้อนสี่คำใช้เป็นคำกริยามี 51 คำ 2) ใช้เป็นคำวิเศษณ์มี 31 คำ และ 3) ใช้เป็นคำนามมี 18 คำ มีรายละเอียดดังนี้

1) ชนิดของคำซ้อนสี่คำที่เป็นคำกริยา

คำซ้อนสี่คำในภาษาไทยที่ใช้เป็นคำกริยาทำหน้าที่เป็นภาคแสดงของประโยค ชนิดคำกริยานี้พบมากที่สุด จำนวนทั้งสิ้น 51 คำ ปรากฏใน 5 รูปแบบ เช่น

รูปแบบ	คำกริยา	ตัวอย่างประโยค ⁴
AXAY	จงเกลียดจงชัง	ผมไม่เข้าใจว่าทำไมเธอจึงจงเกลียดจงชังผมมาก
AXBY	เข้านอกออกใน	ผมเข้านอกออกในบ้านคุณได้อย่างสบาย
XAYA	เดินกินรำกิน	ฉันก็เลยเดินกินรำกินมาตั้งแต่นั้น แล้วก็เป็นอย่างเดียวที่ฉันชอบอยู่แล้ว
AABB	อด ๆ อยาก ๆ	ฉันแก้ปัญหาของพ่อและตัวฉันที่อด ๆ อยาก ๆ ได้แล้ว
ABXY	ใส่ร้ายป้ายสี	เขาใส่ร้ายป้ายสีฉันว่าขโมยของเพื่อน

2) ชนิดของคำซ้อนสี่คำที่เป็นคำวิเศษณ์

คำซ้อนสี่คำในภาษาไทยที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ทำหน้าที่ขยายคำกริยาที่เป็นภาคแสดงของประโยค หรือขยายคำนามที่เป็นประธานและกรรมของประโยค ชนิดคำวิเศษณ์นี้พบมากเป็นลำดับที่ 2 จำนวนทั้งสิ้น 31 คำ ปรากฏใน 4 รูปแบบ เช่น

⁴ ตัวอย่างประโยคภาษาไทยในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยปรับมาจากพจนานุกรมไทยฉบับต่าง ๆ เช่น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554, พจนานุกรมไทย-อังกฤษ เล็กซีตรอน (Lexitron)

รูปแบบ	คำวิเศษณ์	ตัวอย่างประโยค
AXAY	เข้าด้ายเข้าเข็ม	ทุกอย่างราบรื่น จนถึงเวลาเข้าด้ายเข้าเข็ม
AXBY	หน้าขึ้นตาบาน	โดนจับได้ว่าเป็นพวกเห็นแก่ตัว แล้วยังมานั่งหน้าขึ้นตาบานอีก
XAYA	หุ่ยยาวตายาว	เขาเป็นคนหุ่ยยาวตายาว ทำงานอะไรก็รู้จักมองการณ์ไกล
AABB	ครึ่ง ๆ กลาง ๆ	การเรียนรู้อะไรอย่าเรียนรู้อย่างครึ่ง ๆ กลาง ๆ ต้องเรียนรู้อย่างให้หมด

3) ชนิดของคำซ้อนสี่คำที่เป็นคำนาม

คำซ้อนสี่คำในภาษาไทยที่ใช้เป็นคำนามทำหน้าที่เป็นประธานหรือกรรมของประโยค ชนิดคำนามนี้พบน้อยที่สุด จำนวน 18 คำ ปรากฏใน 5 รูปแบบ เช่น

รูปแบบ	คำนาม	ตัวอย่างประโยค
AXAY	ของสดของคาว	แม่ครัวเตรียมของสดของคาวเพื่อใช้ปรุงอาหารเลี้ยงแขก
ABXY	บ้านช่องห้องหอ	บ้านช่องห้องหอของเขารกรุงรังอย่างนี้ แต่เขาก็ไม่ยอมไปเก็บกวาด
XAYA	หัวปีท้ายปี	เธอคลอดลูกหัวปีท้ายปี
AABB	ดำ ๆ แดง ๆ	คนเราต้องมีดำ ๆ แดง ๆ ติดตัวไว้บ้าง
AXBY	เจ้าบุญนายคุณ	เธอเป็นเจ้าบุญนายคุณของฉันมาแต่ชาติไหน

สรุปได้ว่า คำซ้อนสี่คำในภาษาไทยที่ใช้เป็นคำกริยามีจำนวนมากที่สุด รองมาคือคำวิเศษณ์ ส่วนคำนามพบน้อยที่สุด

6.2.2 ชนิดคำของคำซ้อนสี่คำในภาษาจีน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ชนิดคำของคำซ้อนสี่คำในภาษาจีน แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1) คำซ้อนสี่คำที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์มี 49 คำ 2) ใช้เป็นคำกริยามี 38 คำ และ 3) ใช้เป็นคำนามมี 13 คำ มีรายละเอียดดังนี้

1) ชนิดของคำซ้อนสี่คำที่เป็นคำวิเศษณ์

คำซ้อนสี่คำในภาษาจีนที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ทำหน้าที่ขยายคำกริยาที่เป็นภาคแสดงของประโยค รวมทั้งทำหน้าที่ขยายคำนามที่เป็นประธานและกรรมของประโยค ชนิดคำวิเศษณ์นี้พบบมากที่สุด จำนวนทั้งสิ้น 49 คำ ปรากฏใน 7 รูปแบบ เช่น

รูปแบบ	คำวิเศษณ์	ตัวอย่างประโยค ⁵
AXBY	冰清玉洁 หมายถึงใสเหมือนน้ำแข็งและสะอาดเหมือนหยก (เปรียบเทียบบริสุทธิ์และสูงส่ง)	小小是个冰清玉洁的孩子 เสี่ยวเสี่ยวเป็นเด็กที่ใสเหมือนน้ำแข็งและสะอาดเหมือนหยก
AXAY	各式各样 หมายถึงมีรูปแบบหรือวิธีต่าง ๆ มากมาย	商店里陈列着各式各样的商品 ร้านค้านี้มีสินค้ามากมายหลายอย่าง
รูปแบบ	คำวิเศษณ์	ตัวอย่างประโยค
AABB	慢慢悠悠 หมายถึงไม่รีบร้อนทำทุกอย่างช้ามาก	那只小狗慢慢悠悠地走向它的主人 สุนัขตัวนั้นเดินตามเจ้าของไปอย่างช้ามาก
XAYA	云里雾里 หมายถึงงงววย	政治家总是喜欢弄一些云里雾里的广告来愚弄选民 นักการเมืองมักชอบหลอกผู้มีสิทธิเลือกตั้งด้วยการทำโฆษณาแบบงงววย
AAXY	亭亭玉立 ใช้เป็นคำขยาย หมายถึงสวยและสูงเพียว	这个小女孩长得亭亭玉立的，特别漂亮 สาวน้อยคนนี้มีรูปร่างเพียวและสวยมาก
AXYA	闻所未闻 หมายถึงได้ยินสิ่งที่ไม่เคยได้ยินมาก่อน โดยอธิบายว่าสิ่งต่าง ๆ นั้นหายากมาก	这真是闻所未闻的怪事 นี่เป็นเรื่องแปลกที่ไม่เคยได้ยินมาก่อนจริง ๆ
XYAA	小心翼翼 หมายถึงระมัดระวังและไม่กล้าละเลย	我小心翼翼地打开信封生怕别人看到 ฉันเปิดซองจดหมายอย่างระมัดระวังเพราะกลัวว่าคนอื่นจะเห็น

2) ชนิดของคำซ้อนสี่คำที่เป็นคำกริยา

คำซ้อนสี่คำในภาษาจีนที่ใช้เป็นคำกริยาทำหน้าที่เป็นภาคแสดงของประโยค ชนิดคำกริยานี้พบมากเป็นลำดับที่ 2 จำนวนทั้งสิ้น 38 คำ ปรากฏใน 8 รูปแบบ เช่น

รูปแบบ	คำกริยา	ตัวอย่างประโยค
AXBY	昂首阔步 หมายถึงเดินวางท่า	沙漠上，一队骆驼昂首阔步的向前走去 ในทะเลทราย ฝูงอูฐเดินวางมาดไปข้างหน้า

⁵ ตัวอย่างประโยคภาษาจีนในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยปรับมาจากพจนานุกรม 广州外国语学院. 汉泰词典 (2016)

รูปแบบ	คำกริยา	ตัวอย่างประโยค
AXAY	百依百顺 หมายถึงเชื่อฟังผู้อื่นทุกอย่าง	小敏对妈妈总是百依百顺 เสี่ยวหมิ่นเชื่อฟังแม่เสมอ
AABB	躲躲闪闪 หมายถึงการหลบหลีกเพื่อไม่ให้ เผชิญกับสถานการณ์บางอย่าง	他们彼此躲躲闪闪 不愿意见到对方 พวกเขาหลีกเลี่ยงเจอน้ำกัน
XAYA	好说歹说 หมายถึงขอหรือชักชวนซ้ำ ๆ ด้วยเหตุผลหรือวิธีการต่าง ๆ	我好说歹说的劝他走 但他就是不听 ฉันพยายามเกลี้ยกล่อมให้เขาออกไป แต่เขาก็ไม่ฟัง
AAXY	念念不忘 หมายถึงจำไว้ในใจไม่ลืม	奶奶念念不忘那些曾经帮助过她的人 คุณยายไม่เคยลืมคนที่ช่วยเขามาตลอด
AXYA	忍无可忍 หมายถึง อยากทนแต่ทนไม่ไหวแล้ว	他放肆的做法让大家忍无可忍 พฤติกรรมของเขาทำให้ทุกคนทนไม่ได้
XAAY	不了了之 หมายถึงใช้วิธีการ ที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาไป แก้ปัญหาละทิ้งและทำให้เรื่องนั้น ๆ จบอย่างไม่สมบูรณ์	这件事最后还是不了了之 สุดท้ายเรื่องนี้ก็แค่จบอย่างไม่สมบูรณ์
ABXY	沧海桑田 หมายถึงการเปรียบเทียบว่า โลกเปลี่ยนไปมาก	面对家乡沧海桑田的变化 他一时激动的 说不出话来 เมื่อเผชิญหน้ากับความผันผวนในบ้านเกิดของเขา เขาก็พูดไม่ออกด้วยความตื่นเต้นชั่วขณะ

3) ชนิดของคำซ้อนสี่คำที่เป็นคำนาม

คำซ้อนสี่คำในภาษาจีนที่ใช้เป็นคำนามทำหน้าที่เป็นประธานหรือกรรมของประโยค

ชนิดคำนามนี้พบน้อยที่สุด จำนวน 13 คำ ปรากฏใน 5 รูปแบบ เช่น

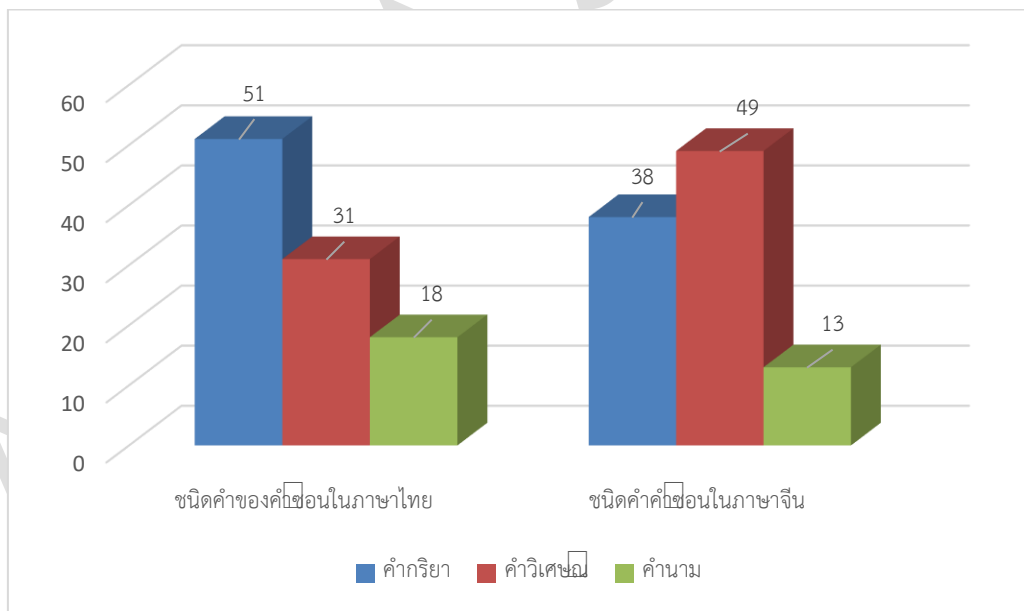
รูปแบบ	คำนาม	ตัวอย่างประโยค
ABXY	三更半夜 หมายถึงตอนดึก	一个女孩三更半夜的往外跑是不好的 เด็กผู้หญิงออกไปเที่ยวตอนกลางคืนเป็นเรื่องที่ไม่ดี
AXAY	阿猫阿狗 หมายถึงแมวและสุนัขซึ่งเป็น ชื่อเล่นที่คนสมัยก่อนใช้	我们家这里阿猫阿狗真是多啊 บ้านของเรามีแมวและสุนัขมากมาย

รูปแบบ	คำนาม	ตัวอย่างประโยค
AABB	家家户户 หมายถึงทุกคนครอบครัว	中秋佳节是 <u>家家户户</u> 团圆的日子 เทศกาลไหว้พระจันทร์เป็นวันที่ <u>ทุกคนครอบครัว</u> จะได้อยู่พร้อมหน้าพร้อมตากัน
AXBY	红男绿女 หมายถึงชายหนุ่มและหญิงสาวที่สวมใส่เสื้อผ้าที่สวยงามทุกประเภท	<u>公园里到处都是打扮时尚的红男绿女</u> สวนสาธารณะแห่งนี้เต็มไปด้วยชายหนุ่มและหญิงสาวที่แต่งตัวมีรสนิยม
ABCD	衣食住行 หมายถึงสิ่งจำเป็นพื้นฐาน	在当代社会 人们的 <u>衣食住行</u> 都得到了很大的改善 สิ่งจำเป็นพื้นฐานของคนในสังคมสมัยใหม่นี้พัฒนาไปมาก

สรุปได้ว่า คำซ้อนสี่คำในภาษาจีนที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์มีจำนวนมากที่สุด รองมาคือคำกริยา ส่วนคำนามพบน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณารูปคำของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยกับภาษาจีน สามารถแสดงแผนภูมิได้ดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 สรุปชนิดคำของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยกับภาษาจีน

จากตารางข้างต้นเปรียบเทียบชนิดคำของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยกับภาษาจีน ผู้วิจัยพบว่า คำซ้อนสี่คำในภาษาไทยกับภาษาจีนนั้นมีชนิดของคำซ้อนเหมือนกัน กล่าวคือ มีชนิดคำที่เป็นคำกริยา คำวิเศษณ์ และคำนามเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่ามีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ในภาษาไทยพบ

คำซ้อนสี่คำที่เป็นคำกริยามากที่สุด (ร้อยละ 51) รองมาคือคำวิเศษณ์ (ร้อยละ 31) และคำนาม (ร้อยละ 18) ตามลำดับ ในขณะที่ในภาษาจีนพบคำซ้อนสี่คำที่เป็นคำวิเศษณ์มากที่สุด (ร้อยละ 49) รองมาคือคำกริยา (ร้อยละ 38) และคำนาม (ร้อยละ 13) ตามลำดับ

นอกจากนี้ หากพิจารณาด้านชนิดคำของคำซ้อนสี่คำร่วมกับด้านรูปแบบคำซ้อนสี่คำสามารถแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบชนิดคำกับรูปแบบของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยกับภาษาจีน

ลำดับ	รูปแบบ	ชนิดคำของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยกับภาษาจีน ⁶					
		คำกริยา		คำวิเศษณ์		คำนาม	
		ภาษาไทย	ภาษาจีน	ภาษาไทย	ภาษาจีน	ภาษาไทย	ภาษาจีน
1	AXAY	●	○	●	●	◎	○
2	AXBY	●	●	○	●	○	○
3	XAYA	◎	○	○	○	○	×
4	AABB	○	○	◎	●	○	○
5	ABXY	○	○	×	×	○	○
6	AAXY		○		○		×
7	AXYA		○		○		×
8	XYAA		×		○		×
9	XAAY		○		×		×
10	ABCD		×		×		○

จากตารางข้างต้น ผู้วิจัยสังเกตว่า คำซ้อนสี่คำที่ใช้เป็นคำกริยาในภาษาไทยมักปรากฏเป็นรูปแบบ AXAY และ AXBY ส่วนในภาษาจีนมักปรากฏเป็นรูปแบบ AXBY นอกจากนี้ คำซ้อนสี่คำที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ในภาษาไทยมักปรากฏเป็นรูปแบบ AXAY ส่วนในภาษาจีนมักปรากฏเป็นรูปแบบ AXAY AXBY และ AABB

⁶ ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ดังนี้

× ไม่ปรากฏข้อมูล

○ ปรากฏ 1-5 คำ

◎ ปรากฏ 6-10 คำ

● ปรากฏ 11 คำขึ้นไป

7. สรุปและอภิปรายผล

คำซ้อนสี่คำเป็นการสร้างคำวิธีหนึ่งที่ปรากฏทั้งในภาษาไทยและภาษาจีน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยกับภาษาจีน และเปรียบเทียบชนิดคำของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยกับภาษาจีน ข้อมูลที่ใช้ศึกษาคือ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 และพจนานุกรมคำจีนร่วมสมัยเล่มที่ 7 พ.ศ. 2559 งานวิจัยนี้ดำเนินการวิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์การศึกษา ในลำดับถัดไปผู้วิจัยจะสรุปผลการวิจัยและอภิปราย ดังนี้

1) รูปแบบของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยและภาษาจีน

รูปแบบของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยพบ 5 รูปแบบ ซึ่งเรียงตามลำดับการปรากฏ ได้แก่ AXAY AXBY XAYA AABB และ ABXY ส่วนคำซ้อนภาษาจีนพบ 10 รูปแบบ ได้แก่ AXBY AXAY AABX XAYA AXYA AAXY XAAY XYAA ABXY และ ABCD กล่าวได้ว่า คำซ้อนสี่คำในภาษาจีนมีรูปแบบหลากหลายกว่าภาษาไทย นอกจากนี้ หากพิจารณาลักษณะร่วม พบประเภทที่ปรากฏร่วมกันทั้งภาษาไทยและภาษาจีน 5 รูปแบบ คือ AXAY AXBY XAYA AABX และ ABXY ส่วนประเภทที่ปรากฏเฉพาะภาษาจีนเท่านั้น คือ AAXY XAAY XYAA ABXY และ ABCD

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณารูปแบบของคำซ้อนสี่คำเป็นกลุ่มใหญ่พบว่าสามารถจัดได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ซึ่งเรียงลำดับความถี่ ได้แก่ 1) คำซ้อนซ้ำ 2) คำซ้อนสลับซ้อนกัน และ 3) คำซ้อนแบบนำคำซ้ำมาซ้อนกัน อนึ่ง ผู้วิจัยพบว่าประเภทคำซ้อนซ้ำที่พบมากที่สุดในภาษาไทยนั้นสอดคล้องกับงานของราตรี ถันวารชกร (2534) ซึ่งได้อธิบายว่า การซ้อนซ้ำเป็นลักษณะเด่นที่สุดของทุกสมัยตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง

หากพิจารณาด้านการปรากฏคำซ้อนของภาษาในโลก วิภาส โภธิแพทย์ (2562, น. 62-64) อธิบายว่า ภาษาส่วนใหญ่ในโลกไม่พบคำซ้อน (พบร้อยละ 78) ในขณะที่ภาษาที่มีคำซ้อน (พบร้อยละ 22) ก็พบเป็นบางพื้นที่ โดยพบมากในเอเชีย จะเห็นได้ว่าแม้ภาษาไทยและภาษาจีนเป็นภาษาต่างตระกูลกัน แต่ภาษาทั้งสองก็ปรากฏคำซ้อนเช่นเดียวกันซึ่งสะท้อนให้เห็นลักษณะที่ปรากฏร่วมกันของภาษาในภูมิภาคนี้ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าคำซ้อนในภาษาไทยกับภาษาจีนนั้นเป็นการสร้างคำใหม่ที่เป็นลักษณะเด่นของภาษาคำโดด คือการนำคำที่มีความหมายเหมือนกัน คล้ายกัน หรือตรงข้ามกันมาควบซ้อนกัน ในขณะที่ภาษาอื่นที่ไม่พบคำซ้อนก็อาจมีวิธีการสร้างคำอื่นหรือมีคำเฉพาะใช้ ยกตัวอย่าง ในภาษาไทยนำคำว่า “งู ๆ” และ “ปลา ๆ” มาซ้อนกันเพื่อหมายถึง “มีความรู้เล็ก ๆ น้อย ๆ” ในขณะที่ในภาษาอังกฤษก็มีคำเฉพาะใช้แทนความหมายนี้ เช่น คำว่า smattering (having a smattering of knowledge) เป็นต้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่า มีบางรูปแบบไม่พบในภาษาไทย แต่สามารถพบได้ในภาษาจีน ผู้วิจัยสันนิษฐานว่า ส่วนหนึ่งอาจเพราะลักษณะของไวยากรณ์ไทยกับจีนนั้นแตกต่างกัน ยกตัวอย่าง ในภาษาจีนพบรูปแบบ AXYA เช่น คำว่า 忍无可忍 (หมายถึงทนจนทนไม่ไหว) คำว่า 忍 ในตำแหน่งที่ 1 และ 4 หมายถึง “ทน” คำว่า 无可 ในตำแหน่งที่ 2 และ 3 หมายถึง “ไม่อาจ” ความหมายตามลำดับเป็น “ทน

+ ไม่อาจ + ทน” จะเห็นได้ว่าในภาษาจีนสามารถใช้รวมกันเป็น “ทนไม่อาจ” หรือ “ไม่อาจทน” ก็ได้ ในขณะที่ภาษาไทยต้องเรียงลำดับคำโดยใช้ว่า “ไม่อาจทน” เท่านั้น นอกจากนี้ คำว่า 可 (ได้) ในตำแหน่งที่ 3 + 忍 (ทน) ในตำแหน่งที่ 4 ในภาษาจีนเรียงลำดับคำใช้เป็น “ได้ทน” ในขณะที่ภาษาไทยต้องเรียงลำดับคำโดยใช้ว่า “ทนได้” จะเห็นได้ว่า วิธีการเรียงลำดับคำในภาษาจีนนั้นหลากหลายกว่าภาษาไทย ดังนั้นรูปแบบคำซ้อนสี่คำในภาษาจีนก็ย่อมหลากหลายกว่าภาษาไทย

2) ชนิดคำของคำซ้อนสี่คำในภาษาไทยและภาษาจีน

ด้านชนิดคำของคำซ้อนสี่คำ ผู้วิจัยพบว่ามีคำกริยา คำวิเศษณ์ และคำนามทั้งภาษาไทยและภาษาจีน เพียงแต่จำนวนของแต่ละชนิดคำในแต่ละภาษาไม่เท่ากัน ชนิดคำที่พบมากที่สุดภาษาไทย ได้แก่ คำกริยา 51 คำ รองมาคือคำวิเศษณ์ 31 คำ และคำนาม 18 คำ ในขณะที่ชนิดคำที่พบมากที่สุดภาษาจีน ได้แก่ คำวิเศษณ์ 49 คำ รองมาคือคำกริยา 38 คำ และคำนาม 13 คำ

จะเห็นได้ว่า ชนิดคำของคำซ้อนในภาษาไทยและภาษาจีนมักใช้เป็นคำกริยากับคำวิเศษณ์มากที่สุด ส่วนหนึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตรา จำนองอุดม (2556) ซึ่งได้พบว่าคำซ้อนสี่หน่วยในภาษาไทยมักใช้เป็นคำกริยาหรือภาคแสดงของประโยคมากที่สุด อีกทั้งผู้วิจัยสังเกตว่า การพบชนิดคำของคำซ้อนเป็นคำกริยาและคำวิเศษณ์มากนั้นสอดคล้องกับหน้าที่ของคำซ้อน กล่าวคือ คำกริยาคือคำที่ใช้แสดงอาการหรือสภาพเพื่อให้ได้ความ ส่วนคำวิเศษณ์คือคำที่ใช้ประกอบหรือขยายเพื่อให้ได้ใจความชัดเจนมากขึ้น ซึ่งหน้าที่ดังกล่าวสอดคล้องกับหน้าที่ของคำซ้อน คือช่วยให้การสื่อความหมายมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้พบคำซ้อนสี่คำส่วนใหญ่เป็นคำกริยาและคำวิเศษณ์

นอกจากนี้ ผู้วิจัยสังเกตว่า คำซ้อนสี่คำในภาษาไทยกับภาษาจีนมีความแตกต่างกันด้านอื่นด้วย ด้านจำนวนพยางค์พบว่า คำซ้อนสี่คำในภาษาไทยสามารถปรากฏเป็น 4 พยางค์ หรืออาจมากกว่า 4 พยางค์ เช่น 5-6 พยางค์ก็ได้ แต่คำซ้อนสี่คำในภาษาจีนพบเฉพาะ 4 พยางค์เท่านั้น และด้านการสัมผัสพบว่า คำซ้อนสี่คำในภาษาไทยอาจมีการสัมผัสกลางคำ ดังจะเห็นได้จากรูปแบบ ABXY เช่น คำว่า บ้านช่องห้องหอ แต่ในภาษาจีนไม่พบลักษณะนี้

ผู้วิจัยหวังว่า การศึกษาเปรียบเทียบในด้านรูปแบบของคำซ้อนสี่คำและชนิดคำของคำซ้อนสี่คำนี้จะช่วยสร้างองค์ความรู้ด้านคำซ้อนโดยเฉพาะคำซ้อน 4 คำในภาษาไทยและภาษาจีน และยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนชาวไทยและชาวจีนที่เรียนภาษาไทยได้อีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

เจนจิรา เขี่ยมอ่อน. (2550). คำซ้อนในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542.

(สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

- เจ้า ฮวน. (2555). การศึกษาและเปรียบเทียบคำซ้อนสองพยางค์ในภาษาไทยและภาษาจีน. *วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 9(3), 1-31.
- บรรจบ พันธุเมธา. (2518). *ลักษณะภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญเกื้อ แทนวันชัย. (2538). *การวิเคราะห์คำซ้อนซ้ำในภาษาไทย*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- เปรมจิต ชนะวงค์. (2538). *หลักภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 8). นครศรีธรรมราช: โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- พิมพ์วิภา ดิอินทร์. (2538). *วิเคราะห์คำซ้อนจากพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- พูนพงษ์ งามเกษม และอัญชลี สิงห์น้อย. (2555). คำซ้อนความหมายตรงข้าม. *วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 9(2), 1-16.
- รัชฎาพรธน เศรษฐวัฒน์. (2516). *คำซ้อนในภาษาไทย*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- ราตรี รัตนวราขร. (2534). *การศึกษาการซ้อนคำในภาษาไทย*. (วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- วินัย ภูระหงษ์. (2537). *เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิภาส โพธิแพทย์. (2562). *ภาษาไทยในมุมมองแบบลักษณะภาษา*. กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจิตรา จำนงอุดม. (2556). การใช้คำซ้อนสั้นหน่วยในวัจนลีลา. *วารสารธรรมศาสตร์*, 32(1), 131-142.
- สุนันท์ อัญชลีนุกูล. (2556). *ระบบคำภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุปกิตศิลปสาร, พระยา. (2548). *หลักภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ภาษาจีน

- 广州外国语学院. (2016). *汉泰词典*. 北京: 商务印书馆
- He Dongmei. (2012). *泰语构词法研究*. 博士学位论文. 上海师范大学.
- Li Shaohong. (2009). *现代汉语并列四字格及其习得研究*. 博士学位论文. 中央民族大学.
- Zhang Nana. (2017). *汉泰四音格词结构形式对比研究*. 硕士学位论文. 云南民族大学东南亚学院.